

En grøn omstilling af Danmark kræver næsten 10.000 flere med el-teknisk uddannelse

Alle sejl skal sættes ind for at imødekomme efterspørgslen efter el-tekniske kompetencer til grøn omstilling af elnettet, varmepumper, vind, ny teknologi og ladestandere frem mod 2035, viser ny analyse fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd.

- På tværs af brancher forventes efterspørgslen efter elektrikere og anden el-teknisk arbejdskraft at stige med 13.500, og uddannelserne kan ikke følge med.
- Der mangler næsten 10.000 flere med el-tekniske kompetencer i 2035, hvis de grønne ambitioner for Danmark skal realiseres på tværs af brancher. Tre ud af fire vil være elektrikere.
- I alt mangler Danmark 7.500 elektrikere i 2035. Fortsætter udviklingen som nu, vil der være færre elektrikere til rådighed, samtidig med et markant større behov end i dag.
- Der mangler derudover ca. 2.000 el-installatører, maskinmestre og andre fra de el-tekniske erhvervsuddannelser.

Der vil altså opstå et stort mismatch mellem arbejdsmarkedets behov og arbejdskraft til rådighed.

Et grønt og digitalt Danmark i 2050 kræver fem gange mere strøm end i dag. Derfor foreslår Dansk El-Forbund, at der laves en samlet plan for en smart og effektiv elektrificering af Danmark, som inkluderer de nødvendige kompetencer og uddannelser baseret på AE-rådets analyse og et tæt ssamarbejde mellem de relevante parter.

Det er AE-rådets vurdering, at efterspørgslen især kan imødekommes via

1. **Øget uddannelsesoptag og reduceret frafald** på uddannelserne
2. **Fastholdelse af seniorer** og tiltrækning af el-teknisk uddannede, der er udenfor faget
3. **Bedre brug af ufaglærte på det el-tekniske område med kompetenceløft**
4. **Øget brug af udenlandsk arbejdskraft**

Styrket uddannelse

- Hvis uddannelsesstilgangen øges med 20 pct. og frafaldet reduceres fra 40 pct. til 30 pct., kan det øge antallet af elektrikere i 2035 med ca. 3.700 personer.

Forbedret fastholdelse

- Hvis seniorer udskyder tilbagetrækningen med et år, så kan det øge arbejdsstyrken med el-tekniske uddannelser med ca. 1.400 personer i 2035.

Ufaglærte skal løftes kompetencemæssigt

- I 2022 var der 18.000 ufaglærte, der arbejdede i en el-teknisk branche med el-teknisk arbejde. Men mange af disse vil snart gå på pension.
- Antallet af yngre ufaglærte (under 40 år) med gymnasial uddannelse stiger samtidig markant udenfor den el-tekniske branche og udgør stort potentiale for det el-tekniske område.

Udenlandsk arbejdskraft

- Det er vanskeligt at vurdere potentialet ved at tiltrække udenlandsk arbejdskraft til Danmark. Men udenlandsk arbejdskraft bidrager allerede i dag betydeligt til at imødekomme efterspørgslen efter el-teknisk arbejdskraft. Antallet af indvandrere med medbragt uddannelse fra udlandet eller i arbejde som ufaglærte på det el-tekniske område er steget fra 3.750 i 2012 til 5.200 i 2022.
- Knap 20% af de beskæftigede indvandrere på det el-tekniske område har taget et eller flere dansk-kurser.
- Fortsætter den nuværende trend, giver det ca. 1.500 flere indvandrere på det el-tekniske område i 2035. Der er på tværs af EU-landene mangel på mange faglærte kompetencer, så her kan der også blive større konkurrence i de kommende år.

Dansk El-forbund foreslår

1. Flere investeringer i de erhvervsuddannelser, der er selve forudsætningen for at realisere den grønne omstilling. Det gælder konkret mere og bedre udstyr samt flere undervisere og stærkere lærerkompetencer på elektrikeruddannelserne. Aftalen fra juni 2024 er ikke nok til alene at dække behovet.
2. Større fokus på seniorernes arbejdsvilkår på tværs af elbranchen, forsyningsbranchen, elproduktion mv., da der ofte er en sammenhæng mellem godt arbejdsmiljø og ordnede forhold og fastholdelse.
3. Stop for ventelister på elektrikeruddannelsen og sikring af lærepladser. Samtidig skal der målrettet fokus på udbygning af AMU-uddannelser til ufaglærte, så kvalitet og sikkerhed sikres. Og så flere kan tage vejen fra ufaglært i branchen til elektrikeruddannelsen.
4. At der etableres et kortere introduktionsforløb for udenlandske medarbejdere om danske standarder for kvalitet og sikkerhed på det el-tekniske område. Samtidig bør tilsyn med sikkerhed af el-tekniske virksomheder og projekter prioriteres højere af hensyn til Danmarks kritiske infrastruktur.

TABEL 1

Oversigt over ubalance og potentialer for rekruttering

Tabellen viser analysens hovedresultater om udbud og efterspørgsel efter el-tekniske kompetencer i 2035, samt en række stilistiske vurderinger af potentialet ved fem rekrutteringskanaler. Alle tal er behæftet med usikkerhed.

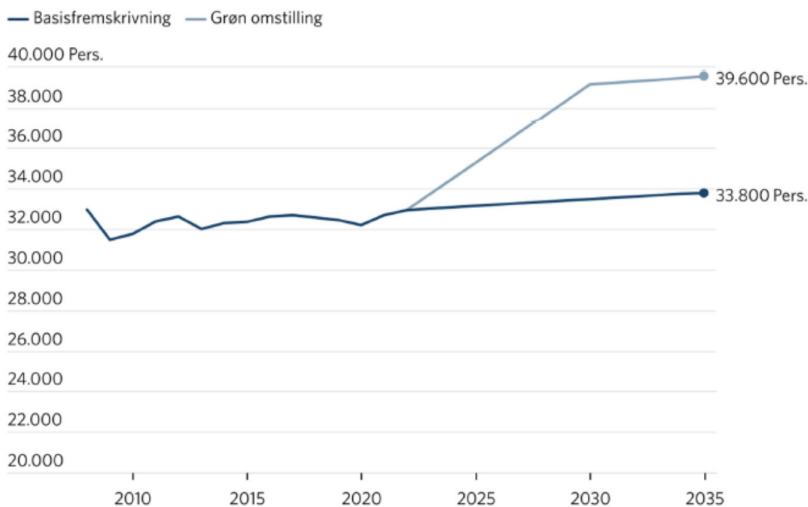
	Elektrikere	Øvrig el-teknik	I alt
Udbud i 2035	32.200	40.600	72.800
Efterspørgsel i 2035, inkl. grøn omstilling	39.600	42.800	82.400
Mismatch	-7.400	-2.200	-9.600
Potentialeberegninger:			
1. Øge uddannelsesoptag med 20% på elektrikeruddannelsen og reducer frafaldet fra 40 pct. til 30 pct.	3.700	-	3.700
2. Fastholde seniorer ét år længere	600	800	1.400
3. Fordoble antallet af ufaglærte med relevante AMU-kurser fra 2022-niveau	-	-	1.700
4. Halvér afgang fra faget ift. 2022-niveau	500	500	1.000
5. Tiltræk udenlandsk arbejdskraft i samme tempo som i 2012-2022	-	-	1.500
I alt	4.800	1.300	9.300

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: AE pba. Danmarks Statistiks registre

FIGUR 2

Efterspørgsel efter elektrikere

Figuren viser to fremskrivninger af efterspørgslen på elektrikere - den ene medregnet beskæftigelseseffekter fra den grønne omstilling, den anden uden. Seneste dataår er 2022.

Anm.: Beregningerne er behæftet med betydelig usikkerhed.

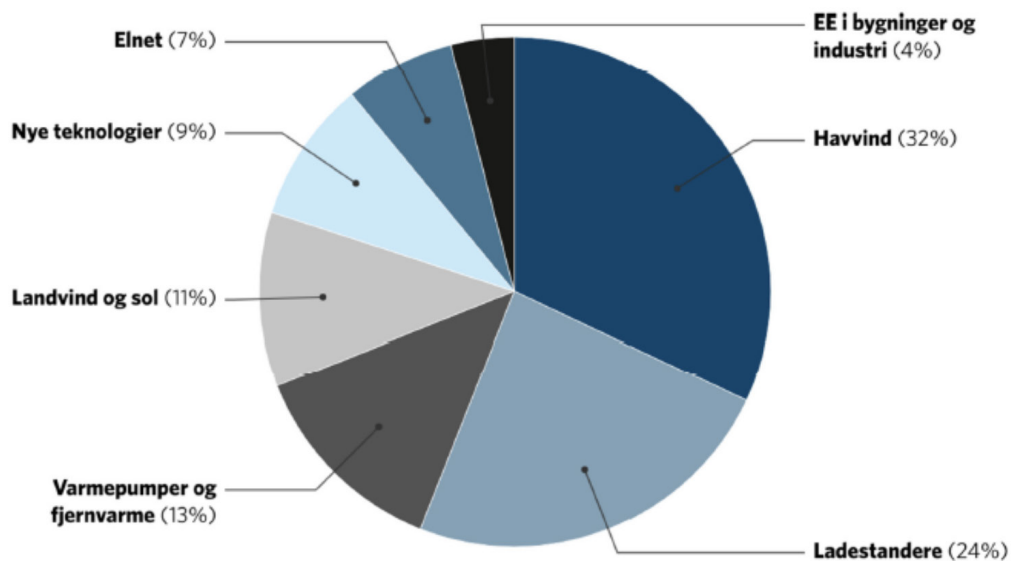
Kilde: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, egne beregninger på baggrund af HBS Economics' og Danmarks Statistiks registre.

FIGUR 3

Efterspørgsel efter elteknisk arbejdskraft fordelt på investeringer, 2030

Figuren viser fordelingen af merefterspørgslen på elteknisk arbejdskraft som følge af den grønne omstilling. Merefterspørgslen er fordelt på de typer af investeringer, som affødes af den grønne omstilling.

Anm.: Både størrelsen og fordelingen af efterspørgslen på investeringstyper er behæftet med betydelig usikkerhed.

Kilde: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, egne beregninger på baggrund af Green Power Danmark og Danmarks Statistiks registre.